

INSTYTUT EKONOMIKI ROLNICTWA
i GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ
– PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY

KRAJOWY OŚRODEK
WSPARCIA ROLNICTWA

MINISTERSTWO ROLNICTWA
i ROZWOJU WSI

NR
39

RYNEK PASZ

stan i perspektywy

R O C Z N I K

CZASOPISMO UKAZUJE SIĘ OD 1997 ROKU

ISSN 1428-1228

ANALIZY RYNKOWE

Redaktor naczelny
Piotr Szajner

WRZESIEŃ 2017

RADA PROGRAMOWA ROLNICZYCH ANALIZ EKONOMICZNYCH:

Waldemar Sochaczewski (przewodniczący)
Stanisław Stańko (wiceprzewodniczący)
Piotr Szajner (redaktor naczelny)
Krystyna Świetlik (sekretarz redakcji)
Marian Borek
Tadeusz Chrościcki
Barbara Domaszewicz
Stanisław Kowalczyk
Jarosław Ołowski
Iwona Szczepaniak
Marzena Trajer
Maria Zwolińska

KOMITET REDAKCYJNY:

Andrzej Kowalski, Ewa Machowina, Piotr Szajner, Krystyna Świetlik, Marzena Trajer,
Maria Zwolińska

REDAKTOR RYNKU PASZ:

Wiesław Dzwonkowski

Czasopismo przygotowano w Zakładzie Badań Rynkowych IERiGŻ-PIB
Świętokrzyska 20, 00-002 Warszawa
Kierownik Zakładu – Piotr Szajner
SKŁAD I DRUK: Dział Wydawnictw IERiGŻ-PIB
NAKŁAD: 700 egz. Ark. wyd. 5,05

Przy publikowaniu fragmentów analizy oraz informacji i danych liczbowych prosimy o podanie źródła

Spis treści

Reasumpcja	3
Summary	4
I. Uwarunkowania makroekonomiczne <i>mgr Tadeusz Chrościcki</i>	5
II. Sytuacja na światowych rynkach surowców paszowych i pasz przemysłowych <i>mgr inż. Wiesław Łopaciuk, dr inż. Magdalena Bodył, mgr Wiesław Dzwonkowski</i> <i>Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – PIB</i>	6
III. Krajowa produkcja surowców paszowych <i>mgr Wiesław Dzwonkowski, mgr inż. Wiesław Łopaciuk</i> <i>Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – PIB</i>	18
IV. Popyt krajowy na surowce paszowe i produkcja pasz przemysłowych <i>mgr Wiesław Dzwonkowski, mgr inż. Wiesław Łopaciuk</i> <i>Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – PIB</i>	22
V. Handel zagraniczny surowcami paszowymi i paszami <i>mgr Wiesław Dzwonkowski, mgr inż. Wiesław Łopaciuk</i> <i>Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – PIB</i>	28
VI. Krajowe ceny podstawowych surowców paszowych i pasz przemysłowych <i>mgr Wiesław Dzwonkowski, mgr inż. Wiesław Łopaciuk</i> <i>Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – PIB</i>	33
Aneks	40

W 2017 r. światowe zbiory zbóż (bez ryżu) są szacowane na 2,06 mld ton, wobec 2,12 mld w roku poprzednim. Ich zużycie wyniesie 2,08 mld ton i będzie nieznacznie niższe niż przed rokiem. Ponieważ w ostatnich kilku sezonach produkcja znacząco przewyższała zużycie i rosły zapasy, w związku z tym tegoroczny spadek światowych zbiorów zbóż nie powinien mieć istotnego wpływu na zmiany cen, których relatywnie niski poziom powinien utrzymać się w całym sezonie 2017/18.

Według wstępnych szacunków zbiory zbóż w Polsce w 2017 r. wyniosły 32,0 mln ton i były ponad 7% większe od zbiorów w 2016 r. Jest to poziom o 3,5 mln ton większy od ich prognozowanego zużycia. Krajową produkcję pasz treściwych w sezonie 2017/18 szacuje się na 24,5 mln ton, tj. o 9,2% więcej w porównaniu z minionym sezonem. Produkcja pasz zbożowych (zbóż paszowych i otrąb uzyskiwanych z przemiału zbóż na mąki i kasze) zwiększy się o 1,7 mln ton do ok. 22,4 mln ton (o 9,7%). Produkcja wysokobiałkowych surowców paszowych zwiększy się o 5% i wyniesie ok. 2,1 mln ton.

Zapotrzebowanie krajowego rynku na pasze treściwe w sezonie 2017/18 wzrośnie w porównaniu z sezonem poprzednim o ok. 4% i wyniesie ok. 22,3 mln ton. Wzrost popytu na pasze treściwe wynika głównie ze zwiększonego zapotrzebowania na pasze w produkcji drobiarskiej, zwiększy się również ich zużycie w chowie trzody chlewnej. Popyt na zbożowe surowce paszowe może wynieść 18,2 mln ton, wobec 17,6 mln ton przed rokiem. Spasanie zbóż w postaci pasz gospodarskich zwiększy się o niespełna 3% do ok. 10,6 mln ton. Natomiast zużycie zbóż w przemyśle paszowym wzrośnie do 6,6 mln ton. Zużycie surowców wysokobiałkowych wyniesie ok. 4,15 mln ton, wobec 3,9 mln ton w sezonie 2016/17.

W sezonie 2016/17 na krajowym rynku, z powodu większych zbiorów, był wzrost podaży zbóż. Jednocześnie występował silny popyt importowy ze strony zachodnioeuropejskich rynków, gdzie były niedobory, co z kolei wpływało hamująco na spadek cen. Średnia krajowa cena skupu pszenicy wyniosła 642 zł/t i była o 1,3% niższa niż w poprzednim sezonie, ceny kukurydzy obniżyły się o 11% do 533 zł/t, jęczmienia o 4%, a żyta pozostały na poziomie z poprzedniego sezonu (526 zł/t).

W pierwszych dwóch miesiącach sezonu 2017/18 średnie ważone ceny skupu zbóż były o kilka procent wyższe niż w analogicznym okresie poprzedniego roku, a w dalszej perspektywie ich poziom również może być nieznacznie wyższy niż w sezonie 2016/17, zwłaszcza w odniesieniu do zbóż paszowych. Przewiduje się, że średnie ceny pszenicy paszowej w IV kwartale 2017 r. mogą wynieść 630-670 zł/t, a żyta paszowego 540-580 zł/t. Ceny kukurydzy mogą być o 5-10% niższe od cen pszenicy paszowej. W I półroczu 2018 r. prawdopodobny jest niewielki ich wzrost.

W sezonie 2016/17 średnie ceny śruty sojowej na rynku krajowym wzrosły w porównaniu z sezonem poprzednim o ok. 2%, a rzepakowej spadły w podobnej skali. Wysokie ceny śruty sojowej były w pierwszej połowie sezonu, a od wiosny 2017 r. zaczęły się wyraźnie obniżać w ślad za spadkiem cen na rynku światowym oraz aprecjacją złotego względem dolara amerykańskiego i w okresie lipiec – wrzesień były średnio o 20% niższe niż przed rokiem. Śruta rzepakowa potaniała w tym okresie o ok. 7%. Sytuacja na rynku zbóż i surowców wysokobiałkowych będzie sprzyjać stabilizacji cen pasz przemysłowych do końca 2017 r., a ich wzrost może mieć miejsce w I półroczu 2018 r.

Produkcja pasz przemysłowych w 2016 r., według GUS, wyniosła 10,9 mln ton, wobec 9,3 mln ton w 2015 r.

Produkcja sprzedana ukształtowała się na poziomie 9,80 mln ton, wobec 9,12 mln ton w roku poprzednim. Produkcja pasz przemysłowych dla drobiu w ubiegłym roku wzrosła o 10%, dla trzody o 6%, a dla bydła o 1%.

W 2017 r. produkcja pasz przemysłowych nadal rośnie pod wpływem wysokiej dynamiki produkcji brojlerów i zwiększonej produkcji jaj. Popyt na pasze przemysłowe dla trzody chlewnej i bydła jest również większy niż przed rokiem. Szacuje się, że produkcja pasz przemysłowych może wynieść ok. 10,85 mln ton i będzie o ok. 7,5% większa niż w 2016 r. Tempo wzrostu produkcji pasz w 2018 r. może być tylko nieznacznie niższe. Utrzyma się wysoka dynamika produkcji mięsa drobiowego i pasz dla drobiu. Wzrośnie też produkcja pasz dla bydła i w nieco mniejszym stopniu dla trzody. Wstępnie przewiduje się, że produkcja pasz przemysłowych w 2018 r. może wynieść 11,4 mln ton. W I połowie 2017 r. sytuacja ekonomiczno-finansowa firm objętych sprawozdawczością finansową nieznacznie pogorszyła się w stosunku do lat poprzednich. Natomiast w sezonie 2017/18, dzięki niskim cenom surowców paszowych i rosnącemu popytowi na pasze przemysłowe, wskaźniki rentowności i wygenerowane zyski powinny być wysokie.

Import głównych surowców paszowych będzie o ok. 3% większy od ubiegłorocznego i wyniesie ok. 3,8 mln ton. Prawie 2,9 mln ton wyniesie przywóz surowców wysokobiałkowych, w tym 2,4 mln ton śruty sojowej i 0,4 mln tony śruty słonecznikowej. O 2%, do 0,9 mln ton zmniejszy się import zbożowych surowców paszowych. Eksport zbożowych surowców paszowych (zbóż paszowych i otrąb) może wynieść ok. 2,23 mln ton, wobec 3,37 mln ton w sezonie poprzednim, a surowców wysokobiałkowych ok. 0,84 mln ton i będzie podobny jak przed rokiem.

SUMMARY

In 2017, the world grain harvest (excluding rice) is estimated at 2.06 billion tonnes compared to 2.12 billion last year. Its consumption will amount to 2.08 billion tonnes and will be slightly lower than last year. Because production significantly exceeded consumption and stocks were growing in the last few seasons, this year's decrease in the world grain harvest should not have a significant impact on changes in prices whose relatively low level should remain throughout the 2017/18 season.

According to preliminary estimates, the 2017 grain harvest in Poland amounted to 32.0 million tonnes which was 7% higher than the 2016 harvest. The level is 3.5 million tonnes higher than the forecast consumption. The domestic feed concentrates production in the 2017/18 season is estimated at 24.5 million tonnes, i.e. 9.2% higher than in the previous season. The production of grain feed (feed grain and bran from grain milled for flour and groats) will increase by 1.7 million tonnes to about 22.4 million tonnes (by 9.7%). The production of high-protein raw materials for feed will be 5% higher and it will amount to about 2.1 million tonnes.

In the 2017/18 season, the demand for feed concentrates on the domestic market will increase by about 4% in relation to the previous season, and it will amount to about 22.3 million tonnes. The increase in demand for feed concentrates results primarily from the increased demand for feed in the poultry production, their consumption by the pig breeding sector will increase as well. Demand for grain materials for feed may amount to 18.2 million tonnes compared to 17.6 million tonnes in the previous year. Feeding on grain in the form of livestock feed will increase by less than 3% to about 10.6 million tonnes. However, the use of grain in the feed industry will grow to 6.6 million tonnes. The consumption of high-protein raw materials will amount to about 4.15 million tonnes compared to 3.9 million tonnes in the 2016/17 season.

The 2016/17 season on the domestic market was marked by the increased supply of grain as a result of increased harvest. At the same time, there was the strong import demand on Western European markets, where shortages were observed, which in turn slowed down the fall in prices. The domestic average wheat procurement price amounted to PLN 642 per tonne, and was 1.3% lower than in the previous season, the prices of maize and barley decreased by 11% to PLN 533 per tonne and by 4% respectively, while those of rye remained the same as in the previous season (PLN 526 per tonne).

In the first two months of the 2017/18 season, the weighted average procurement prices of grain were a few percent higher than in the corresponding period last year, and – in a longer term – they may be slightly higher than in the 2016/17 season, in particular of feed grain. It is forecast that the average price of feed wheat in the 4th quarter of 2017 may amount to PLN 630-670 per tonne, and the price of feed rye may amount to PLN 540-580 per tonne. Maize prices may be 5-10% lower than the price of feed wheat. In the first half of 2018, a slight increase in those prices is possible.

In the 2016/17 season, the average prices of soybean meals on the domestic market were about 2% higher than in the previous season, while those of oilseed meals dropped to a similar extent. In the first half of the season, the prices of soybean meals were high, and started decreasing since spring of 2017, following a decrease in prices on the world market and the appreciation of the Polish zloty against the US dollar, being 20% lower on average than last year between July and September. The prices of rapeseed meals in this period fell by about 7%. The situation on the market of grain and high-protein materials will help stabilise the industrial feedstuffs prices by the end of 2017, and they may increase in the first half of 2018.

According to the Central Statistical Office of Poland, the 2016 industrial

feedstuffs production amounted to 10.9 million tonnes compared to 9.3 million tonnes in 2015. The sales amounted to 9.80 million tonnes compared to 9.12 million tonnes in the previous year. The production of industrial feedstuffs for poultry last year grew by 10%, for pigs – by 6%, and for cattle – by 1%.

The production of industrial feedstuffs in 2017 is still growing due to the high broiler production dynamics and an increase in egg production. The demand for industrial feedstuffs for pigs and cattle is higher than in the previous year as well. It is estimated that the industrial feedstuffs production may amount to about 10.85 million tonnes, and be about 7.5% higher than in 2016. The growth rate of feed production may be slightly lower in 2018. The dynamics of poultry meat and feedstuffs production will remain high. Furthermore, the production of feed for cattle and, to a slightly smaller extent, for pigs will increase. According to the initial forecast for 2018, the industrial feedstuffs production may amount to 11.4 million tonnes. In the first half of 2017, the economic and financial situation of companies obliged to produce financial statements slightly deteriorated compared to previous years. Due to the low prices of raw materials for feed and the growing demand for industrial feedstuffs, profitability indicators and generated profits should be high in the 2017/18 season.

The import of the main feed components will be about 3% higher than in the previous year, and it will amount to about 3.8 million tonnes. The import of high-protein raw materials will amount to nearly 2.9 million tonnes, including 2.4 million tonnes of soybean meals and 0.4 million tonnes of sunflower meals. The import of grain materials for feed will decrease by 2% to 0.9 million tonnes. The export of grain materials for feed (feed grain and bran) may amount to about 2.23 million tonnes compared to 3.37 million tonnes in the previous season, and of high-protein raw materials – to about 0.84 million tonnes, and it will be similar to last year's level.

W serii Analizy Rynkowe w najbliższym czasie ukażą się:

1. Rynek drobiu i jaj (52) • październik 2017,
2. Rynek zbóż (53) • październik 2017,
3. Rynek ryb (27) • październik 2017,
4. Rynek mięsa (53) • październik 2017,
5. Rynek rzepaku (51) • listopad 2017,
6. Rynek ziemniaka (44) • listopad 2017,
7. Popyt na żywność (18) • listopad 2017,
8. Rynek wyrobów alkoholowych (5) • listopad 2017,
9. Rynek owoców i warzyw (51) • grudzień 2017,
10. Rynek cukru (45) • kwiecień 2018,
11. Handel zagraniczny produktami rolno-spożywczymi (47) • kwiecień 2018,
12. Rynek środków produkcji dla rolnictwa (45) • kwiecień 2018,
13. Rynek mleka (54) • maj 2018,
14. Rynek ryb (28) • maj 2018.

WARUNKI PRENUMERATY

Prenumerata realizowana przez Dział Wydawnictw IERiGŻ-PIB.

Zamówienia na prenumeratę w wersji papierowej i na e-wydania można składać bezpośrednio na stronie <http://ierigz.waw.pl/publikacje>.

Ewentualne pytania prosimy kierować na adres e-mail: dw@ierigz.waw.pl lub kontaktując się telefonicznie – Barbara Walkiewicz, tel.: 22 50 54 685 lub faks: 22 50 54 757 w godzinach 8:00-16:00.

Prenumeratę i sprzedaż pojedynczych egzemplarzy prowadzi Dział Wydawnictw IERiGŻ-PIB, 00-002 Warszawa, ul. Świętokrzyska 20 (wejście od ul. Szkolnej 2/4) pokój numer 3.

Prenumerata roczna wersji papierowej lub elektronicznej 1 egz. w 2017 r. (1 numer) wynosi 21 zł.

Zamówienia na prenumeratę wraz z dowodem wpłaty prosimy przesyłać na adres:

- Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowy Instytut Badawczy, Dział Wydawnictw, ul. Świętokrzyska 20, 00-002 Warszawa
- e-mail: dw@ierigz.waw.pl

Przedpłaty na prenumeratę należy wpłacać na konto Instytutu:
PEKAO S.A. IV O/Warszawa nr 68 1240 1053 1111 0010 1493 6433
W tytule przelewu prosimy podać tytuł analizy i jej numer.

Druk i usługi poligraficzne dostosowane do Twoich potrzeb!

Wykorzystujemy nowoczesne systemy druku cyfrowego dające wiernie odwzorowanie obrazu, pozwalające w krótkim czasie na druk czarno-białych i barwnych materiałów w najwyższej jakości.

W naszej ofercie znajdują Państwo **usługi drukarni** (wizytówki, ulotki, papiery firmowe, foldery, broszury, książki, gazetki reklamowe, plakaty, materiały szkoleniowe, nadruki na kopertach, widokówki, zaproszenia, identyfikatory, dyplomy, etykiety, naklejki) jak i cały wachlarz **usług intrologatorskich**.

Zaproponujemy indywidualną wycenę i dobór najlepszej techniki wydruku, aby otrzymany finalny produkt cechował się najlepszą jakością i atrakcyjną ceną.

Zapraszamy do korzystania z naszych usług

Dział Wydawnictw
ul. Szkolna 2/4

tel. (22) 50 54 520, (22) 50 54 430
fax (22) 50 54 636, e-mail: dw@ierigz.waw.pl

Prenumerata Analizy (1 numer) w 2017 roku wynosi 21 zł.
Zamówienia z podaniem tytułu i ilości egzemplarzy prosimy kierować do Działu Wydawnictw Instytutu Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowego Instytutu Badawczego, ul. Świętokrzyska 20, 00-002 Warszawa. Tel.: (22) 505-46-85, faks: 505-47-57
e-mail: dw@ierigz.waw.pl <http://www.ierigz.waw.pl>